

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 162/14

Λουξεμβούργο, 2 Δεκεμβρίου 2014

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-148/13 έως C-150/13
A, B, C κατά Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Το Δικαστήριο διευκρινίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι εθνικές αρχές μπορούν να αξιολογούν την αξιοπιστία των αιτούντων άσυλο ως προς τον γενετήσιο προσανατολισμό τους

Οι οδηγίες 2004/83 και 2005/85 καθορίζουν, αντιστοίχως, τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι υπήκοοι τρίτων χωρών προκειμένου να τους χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα και τις διαδικασίες εξετάσεως των αιτήσεων ασύλου καθώς και τα δικαιώματα των αιτούντων¹.

Οι A, B και C, υπήκοοι τρίτων χωρών, υπέβαλαν ο καθένας αίτηση ασύλου στις Κάτω Χώρες, επικαλούμενοι φόβο διώξεως στις χώρες καταγωγής τους λόγω της ομοφυλοφιλίας τους. Εντούτοις, οι αιτήσεις απορρίφθηκαν από τις αρμόδιες αρχές με το σκεπτικό ότι δεν ήταν αποδεδειγμένος ο προβαλλόμενος γενετήσιος προσανατολισμός τους.

Οι τρεις αιτούντες προσέφυγαν κατά των αποφάσεων αυτών. Επιληφθέν της διαφοράς, το Raad van State (Συμβούλιο της Επικρατείας των Κάτω Χωρών) διερωτάται ως προς τους περιορισμούς που ενδέχεται να επιβάλλει το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τον τρόπο εξακριβώσεως του γενετήσιου προσανατολισμού των αιτούντων άσυλο. Συγκεκριμένα, το δικαστήριο αυτό εκτιμά ότι η υποβολή ερωτήσεων στους αιτούντες άσυλο ενδέχεται, σε ορισμένο βαθμό, να προσβάλει τα δικαιώματα που κατοχυρώνουν οι διατάξεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επισημαίνει προκαταρκτικώς ότι οι δηλώσεις του αιτούντος άσυλο σχετικά με τον γενετήσιο προσανατολισμό του συνιστούν απλώς το σημείο αφετηρίας της διαδικασίας εξέτασεως της αιτήσεώς του και ενδέχεται να χρειάζονται επιβεβαίωση.

Εντούτοις, οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν στην αξιολόγηση των δηλώσεων και αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζονται προς στήριξη αιτήσεων ασύλου πρέπει να είναι σύμφωνες με το δίκαιο της Ένωσης και, ειδικότερα, με τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνει ο Χάρτης, στα οποία περιλαμβάνονται το δικαίωμα σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

Επιπλέον, η εν λόγω αξιολόγηση πρέπει να γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και να συνεκτιμά την ατομική κατάσταση και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος (συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία) ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο παρέχει τις ακόλουθες κατευθύνσεις όσον αφορά τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι εθνικές αρχές θα πρέπει να προβαίνουν στη σχετική αξιολόγηση.

Πρώτον, η εκτίμηση των αιτήσεων ασύλου η οποία στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο σε στερεοτυπικές αντιλήψεις συνδεόμενες με τους ομοφυλόφιλους δεν παρέχει στις εθνικές αρχές τη

¹ Οδηγία 2004/83/EK του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (ΕΕ L 304, σ. 12) και οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα (ΕΕ L 326, σ. 13, και διορθωτικό ΕΕ 2006, L 236, σ. 36).

δυνατότητα να λάβουν υπόψη την ατομική κατάσταση του οικείου αιτούντος άσυλο. Επομένως, η αδυναμία ενός αιτούντος άσυλο να απαντήσει σε τέτοιου είδους ερωτήσεις δεν συνιστά αφ' εαυτής επαρκή λόγο για να συναχθεί η αναξιοπιστία του αιτούντος.

Δεύτερον, μολονότι οι εθνικές αρχές βασίμως προβαίνουν, κατά περίπτωση, σε υποβολή ερωτήσεων προκειμένου να εκτιμήσουν τα γεγονότα και τις περιστάσεις σχετικά με τον προβαλλόμενο γενετήσιο προσανατολισμό των αιτούντων άσυλο, εντούτοις οι ερωτήσεις που αφορούν τις λεπτομέρειες των σεξουαλικών πρακτικών του οικείου αιτούντος άσυλο προσβάλλουν τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνει ο Χάρτης και, ειδικότερα, το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

Όσον αφορά, τρίτον, τη δυνατότητα των εθνικών αρχών να κρίνουν παραδεκτή, όπως πρότειναν ορισμένοι αιτούντες άσυλο, την τέλεση ομοφυλοφιλικών πράξεων, την ενδεχόμενη υποβολή τους σε «τεστ» προκειμένου να αποδείξουν την ομοφυλοφιλία τους ή ακόμη την οικειοθελή εκ μέρους τους προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων όπως είναι οι βιντεοσκοπημένες λήψεις των ερωτικών τους συννευρέσεων, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, πλην του ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν έχουν κατ' ανάγκη αποδεικτική αξία, ενδέχεται περαιτέρω να συνεπάγονται και προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ο σεβασμός της οποίας κατοχυρώνεται από τον Χάρτη. Επιπλέον, αν θεωρηθεί ότι επιτρέπεται ή κρίνεται παραδεκτή η χρήση τέτοιου είδους αποδείξεων, τούτο θα αποτελέσει κίνητρο και για άλλους αιτούντες και θα ισοδυναμεί, de facto, με εξαναγκασμό των προσώπων αυτών να προσφύγουν στη χρήση τέτοιων αποδεικτικών στοιχείων.

Τέταρτον, λαμβανομένου υπόψη του ευαίσθητου χαρακτήρα των πληροφοριών που αφορούν την προσωπική σφαίρα ενός προσώπου και, ειδικότερα, τη σεξουαλικότητά του, δεν μπορεί να κριθεί αναξιόπιστη η δήλωση του προσώπου αυτού σχετικά με τον γενετήσιο προσανατολισμό του αποκλειστικά και μόνο λόγω του γεγονότος ότι, εξαιτίας της διστακτικότητάς του να αποκαλύψει προσωπικές πτυχές της ζωής του, δεν δήλωσε εξαρχής την ομοφυλοφιλία του.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106